

LAKIALOITE 87/2006 vp

Laki kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään kansaneläkkeen nostoa 20 eurolla kuukaudessa. Lisäksi ehdotetaan korotusta myös muihin etuuksiin, joiden taso perustuu kansaneläkkeeseen. Aloite on osa kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia. Tässä aloitteessa on ehdotettu muutet-

tavaksi niitä lakeja, jotka ovat voimassa vielä vuonna 2007. Käsittelyssä olevaan hallituksen esitykseen HE 90/2006 vp kansaneläkelainsäätelyä ja siihen liittyviksi laeiksi ei ole tehty rinnakkaislakiesitystä.

PERUSTELUT

Pääministeri Paavo Lipposen hallitukset unohtivat kansaneläkkeen varassa elävät ihmiset lähes tyystin. Vain yksi pienehkö tasokorotus toteutettiin 2000-luvun alussa. Pääministeri Matti Vanhasen hallitus jatkaa Lipposen hallituksen eläkeläisiä syrjivää politiikkaa. Kansaneläkkeisiin tehtiin pieni korotus keväällä 2005, mutta se ei korvannut edes sitä menetystä, joka syntyi alkoholien rajun hinnanalennuksen aiheuttaman indeksimenetyksen vuoksi. Eläkeläisten tulot ovat jääneet jatkuvasti jälkeen muista tulonsaajaryhmistä. Kun kansaneläkeindeksi on erityisen heikko, ovat nämä kaikkein pienimmän eläketurvan varassa elävät jääneet osin jopa köyhyysrajan alapuolelle. EU:n komissio onkin todennut tällaisen tilanteen olevan tosiasia Suomessa. Se on suuri häpeä ja edellyttää pikaisia toimenpiteitä.

Kansaneläkkeen on tarkoitus turvata kohtuullinen toimeentulo henkilölle, joka ei saa ansioeläkettä tai jolle on kertynyt vain pieni ansioeläke. Kansaneläkkeen nykyinen taso ei riitä takaamaan toimeentuloa. Verotus huomioon ottaen Suomen minimieläke on Pohjoismaiden pienin. Suomessa kaikkiaan 656 000 henkilöä saa kansaneläkettä, heistä 86 000 on noin 500 euron nettoeläkkeen varassa. Eläkkeensaajien taloudellisen aseman vahvistaminen edellyttää korotusta kansaneläkkeen tasoon.

Hallitus on korottanut kansaneläkettä 1.9.2006 lukien 5 euroa/kk (HE 124/2005 vp). Kristillisdemokraattien mielestä tämä on täysin riittämätöntä. Sekä täyttää että pienempiä osia kansaneläkettä saavien eläkettä tulee nostaa vielä 20 eurolla kuukaudessa. Kaavaillut sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen korotukset ajaisivat eläkeläiset yhä syvempään ahdinkoon. He kärsi-

vät eniten myös kuntien syvenevästä talousahdingosta, koska he ovat suuri sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttäjäryhmä. Hallituksen antamat veronkevennyksetkin ovat syrjineet eläkeläisiä ja suosineet hyvätuloisia.

Ehdotetun kansaneläkkeen korotuksen aiheuttamat muutokset on huomioitava myös muussa

lainsäädännössä. Aloitteen kustannusarvio on noin 157 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kansaneläkelain 24 ja 42 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/1956) 24 ja 42 b §, sellaisina kuin ne ovat, 24 § laissa 940/2005 ja 42 b § laissa 328/1997 ja mainitussa laissa 940/2005, seuraavasti:

24 §

Täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 6 093,12 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 855,40 euroa vuodessa.

Jos eläkkeensaaja on naimisissa, täysimääräinen kansaneläke on ensimmäisessä kuntaryhmässä 5 406,48 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 5 204,04 euroa vuodessa.

42 b §

Jos kansaneläkkeensaaja on 42 a §:ssä tarkoitettussa hoidossa, kansaneläkkeestä ei siltä ajalta, kun hoito kestää yli kolme kuukautta, makseta sitä osaa, joka ylittää kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 264,31 euroa ja toisessa kuntaryhmässä 244,35 euroa kuukaudessa sekä naimisissa olevalla kansaneläkkeensaajalla ensimmäisessä kuntaryhmässä 239,70

euroa ja toisessa kuntaryhmässä 222,64 euroa kuukaudessa. Jos kansaneläkettä on 25 a §:n mukaisesti lykätty tai varhennettu, korotetaan mainittuja määriä lykkäyskorotusprosentilla tai alennetaan varhennusvähennysprosentilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

Tämän lain voimaan tullessa kansaneläkettä saavan henkilön kansaneläke muutetaan tämän lain mukaiseksi ilman hakemusta. Kansaneläkkeen muuttamisesta annetaan pyynnöstä päätös. Laissa säädetyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2006

Leena Rauhala /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Sari Essayah /kd

Päivi Räsänen /kd
Kari Kärkkäinen /kd